

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/32/2018
Identifikačné číslo spisu: 4108207550
Dátum vydania rozhodnutia: 11.04.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:4108207550.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Západoslovenská distribučná, a.s., so sídlom v Bratislave, Čulenova č. 6, IČO: 36361518, proti žalovanému V.T., bývajúcemu vo M., zastúpenému JUDr. Alexandrom Endrödym, advokátom so sídlom v Nitre, Mostná č. 42, o zaplatenie 3 635,56 €, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 7 C 120/2008, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 10. mája 2017 sp. zn. 6 Co 134/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 27. júna 2013 č.k. 7 C 120/2008-404 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal na žalovanom zaplatenia 3 635,56 € titulom náhrady škody vzniknutej v dôsledku neoprávneného odberu elektrickej energie na odbernom mieste M.. Zároveň žalobcovi uložil povinnosť nahradiť do 3 dní trovy konania žalovanému vo výške 4 104,61 €. Proti rozsudku podal odvolanie žalobca.
2. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 30. apríla 2014 sp. zn. 6 Co 82/2014 uvedený rozsudok zmenil tak, že žalovaný je povinný do 3 dní zaplatiť žalobcovi 3 635,56 €, ako i v tej istej lehote zaplatiť mu trovy konania v sume 436 €. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný dovolanie.
3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením z 21. marca 2016 sp. zn. 3 Cdo 283/2014 rozsudok Krajského súdu v Nitre z 30. apríla 2014 sp. zn. 6 Co 82/2014 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.
4. V ďalšom konaní Krajský súd v Nitre uznesením z 10. mája 2017 sp. zn. 6 Co 134/2016 pripustil späťvzatie žaloby, zrušil rozsudok Okresného súdu Nitra z 27. júna 2013 č.k. 7 C 120/2008-404 a konanie zastavil; žalobcovi nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení odvolací súd uviedol, že žalobca zbral žalobu späť z dôvodu, že žalovaná suma bola v exekučnom konaní od žalovaného vymožená, žalovaný so späťvzatím žaloby súhlasil, preto s poukazom na § 370 ods. 1 CSP späťvzatie

žaloby pripustil, zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a konanie zastavil. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 256 ods. 1 CSP, náhradu trov konania žalobcovi, i keď mu vzniklo právo na ich náhradu, nepriznal, keďže mu žiadne trovy nevznikli ani si žiadne trovy neuplatnil a zastavenie konania zaviniť žalovaný tým, že žalovanú istinu, i keď núteným výkonom rozhodnutia, uhradil.

5. Proti výroku tohto uznesenia odvolacieho súdu o náhrade trov konania podal dovolanie žalovaný, ktorý jeho prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Na odôvodnenie dovolania uviedol, že odvolací súd o náhrade trov konania rozhodol vecne nesprávne, nakoľko žalobca počas celého konania nepreukázal opodstatnenosť uplatneného nároku a on ako žalovaný nikdy opodstatnenosť nároku neuznal. Vymoženie žalovanej istiny v exekučnom konaní bolo nútené a podľa jeho názoru išlo o plnenie z právneho dôvodu, ktorý dodatočne odpadol (po zrušení veci dovolacím súdom), preto k zastaveniu konania nedošlo jeho zavinením, nakoľko sa musel podrobiť exekučnému príkazu. Žalovaný navrhol, aby najvyšší súd uznesenie odvolacieho súdu v dovolaní napadnutom výroku zmenil tak, že žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

6. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu je vecne správne a navrhol dovolanie zamietnuť.

7. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či je podané dovolanie prípustné. Dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť ako procesne neprípustné. Na stručné odôvodnenie rozhodnutia (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

8. Najvyšší súd už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane (viď napríklad sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014) uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby aj právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred civilným súdom, vrátane dovolacieho konania (m. m. I. ÚS 4/2011).

9. Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania (vrátane dovolacieho konania), ktorú priniesol Civilný sporový poriadok v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania, ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (k tomu porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

10. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namieste je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014).

11. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

12. Tejto mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

13. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú vymenované v § 420 písm. a/ až f/ CSP. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd skúma prednostne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

14. V danom prípade dovolateľ uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP a napadol ním uznesenie vo výroku, ktorým odvolací súd rozhodol o náhrade trov konania. Vecou samou nie je rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania a takéto rozhodnutie nie je ani konečným rozhodnutím vo veci samej, resp. ktorým sa konanie končí (viď publikáciu Civilný sporový poriadok, Komentár, C. H. Beck, Praha, 2016, str. 1353 až 1356). Prípustnosť dovolania preto z ustanovenia § 420 CSP nemožno vyvodíť.

15. Najvyšší súd preto dovolanie žalovaného odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné.

16. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 vo výroku vo veci samej a pomerom hlasov 2 : 1 vo výroku o trovách dovolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.